

KRISTIANSAND KOMMUNE
Postboks 4
4685 NODELAND

Dato: 15.01.2025
Vår ref: 25/04890-1
Deres ref:
Saksbeh.: Bård Andreas Lassen

Badstustrategi for Kristiansand kommune – innspill om at nye badstuer ikke kan etableres i statlig sikra friluftslivsområder

Sammendrag:

- Det er positivt og fornuftig at kommunen har en helhetlig badstustrategi.
- Kommunen kan ikke åpne for etablering av nye badstuer i statlig sikra friluftslivsområder.
- Unntak fra dette krever tillatelse til midlertidig eller varig omdisponering.
- Innføring av eventuelle booking- og betalingsløsninger i statlig sikra friluftslivsområder må godkjennes av fylkeskommunen. Bookingløsninger skal som hovedregel være vederlagsfrie.
- Kristiansand kommune bør se på andre plasseringer av badstuer (fortrinnsvis ved offentlige båthavner).

Vi viser til forslag til badstustrategi for Kristiansand kommune som nå er til politisk behandling i kommunen ([jf. sak 2024027937-1](#)).

Badstustrategien åpner for å plassere kommersielle badstuer i sju ulike statlig sikra friluftslivsområder. Dette er områder hvor kommunen gjennom tinglyst erklæring har akseptert at området ikke kan benyttes til annet enn friluftslivsformål uten etter samtykke fra staten ved Miljødirektoratet. Begrensningen vil blant annet omfatte kommersielle badstuer. Ifølge forskrift om fylkeskommunens oppgaver på friluftslivsområdet, skal fylkeskommunen ivareta statens interesser som grunneier eller rettighetshaver i slike områder. Dette skal skje med utgangspunkt i Miljødirektoratet sin [veileder for forvaltning av statlig sikra friluftslivsområder](#). En av fylkeskommunens oppgaver er påse at nye tiltak og aktiviteter er i tråd med formålet med statlig sikra friluftslivsområder.

Vi har tidligere vært i dialog med Parkvesenet i forbindelse med arbeidet med badstustrategi. Vi gjorde da oppmerksom på at badstuer i statlig sikra friluftslivsområder var problematisk. Vi ba derfor om å få strategien på høring for å kunne gi nødvendige innspill og avklaringer. Siden har vi ikke hørt noe fra kommunen. Vi ble derfor overrasket da vi nylig leste på fvn.no at strategien var lagt frem for politisk behandling. Vi sender derfor nå våre innspill på vegne av staten som rettighetshaver i statlig sikra friluftslivsområder:

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 25 4612
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

Badstuer med booking og brukerbetaling vil ifølge Miljødirektoratet sin veileder være i strid med det overordnede prinsippet om at statlig sikra friluftslivsområder skal være **åpne, gratis å bruke og tilgjengelig for alle**. I tillegg vil badstuer kunne ha en uønsket og negativ privatiserende effekt som følge av badstuens plassering og bruk (f.eks. brukeres ønske om privat sone rundt badstua, lukkede arrangementer/gruppebooking, krav om medlemskap for rabatt osv.). Betalingstilbud vil også undergrave tanken om at tilbud i statlig sikra friluftslivsområder skal kunne benyttes fritt av alle, uavhengig av om man har god råd eller ikke.

Som følge av økt press fra kommersielle aktører om etablering av badstuer i statlig sikra friluftslivsområder, har Miljødirektoratet i høst oppdatert sin [veiledning](#) om dette temaet. Miljødirektoratet er, etter vår oppfatning, rimelig klar i talen om etablering av nye badstuer: «Nye bygninger, anlegg eller andre tiltak for private eller for eksklusiv bruk, for eksempel for lag, medlemsorganisasjoner eller -foreninger, skal ikke plasseres i statlig sikrede friluftslivsområder. Det skal heller ikke oppføres nye bygg, anlegg eller andre tiltak som er ment for utleie, booking eller eksklusiv bruk. Eksempler på dette er nye naust, badstuer, lager for utstyr, kajakkstativ og lignende.»

Med bakgrunn i dette mener vi at kommunen ikke har anledning til å åpne for nye badstuer i statlig sikra friluftslivsområder. Kommunen bør i stedet se på andre plasseringer av badstuer – fortrinnsvis i forbindelse med offentlige båthavner o.l. hvor nødvendig infrastruktur allerede er på plass.

En eventuell etablering av badstuer med bookingløsning i statlig sikra friluftslivsområde vil uansett kreve tillatelse til midlertidig eller varig omdisponering. Søknader om midlertidig omdisponering i inntil 10 år avgjøres av fylkeskommunen, mens varig omdisponering på mer enn 10 år avgjøres av Miljødirektoratet. Les mer om saksbehandlingsrutinene her: [Omdisponering av statlig sikra friluftslivsområder](#). Selv om hver sak må vurderes konkret, så tilsier Miljødirektoratet sine føringer at det neppe vil bli gitt tillatelse til omdisponering for etablering av nye badstuer.

Vi gjør videre oppmerksom på at også eventuelle bookingløsninger må godkjennes av fylkeskommunen. Dette skjer normalt gjennom godkjenning av forvaltningsplan. Miljødirektoratet har i sin veiledning sagt at fylkeskommunen skal ha en restriktiv holdning til innføring av bookingløsninger. Dersom det er nødvendig med booking som et regulerende tiltak, skal denne som hovedregel være vederlagsfri (dvs. gratis). Dette er lite forenelig med kommersielle badstutilbud hvor booking gjerne koster 200-350 kr. for 1,5 times bruk på dagtid.

Avslutningsvis vil vi likevel gi ros til kommunen for å lage en helhetlig strategi for badstuer. Vi deler kommunens oppfatning om at badstuer er et positivt tiltak som kommer både lokalbefolkning og turister til gode. Strategien inneholder mange gode og fornuftige elementer, og disse vil være et godt grunnlag for videre arbeid. Vi støtter derfor at kommunen bør legge til rette for badstuer, men altså ikke i statlig sikra friluftsområder.

Ta gjerne kontakt dersom kommunen ønsker nærmere dialog om saken.

Med hilsen

Christina Milsom
Avdelingsleder
Bærekraftig utvikling

Bård Andreas Lassen
Rådgiver
Bærekraftig utvikling

Kopi til: KRISTIANSAND KOMMUNE /v Margrete Havstad
MILJØDIREKTORATET

